Raadsvoorstel

Zaaknummer: 15960-2025

Onderwerp: Tweede tussentijdse rapportage 2025

Auteur	:	Ertug Kosmaci
Domein/team	:	Dienstverlening / Financiën
E-mail	:	Ertug.kosmaci@gemeentemaashorst.nl
Port.	:	G.V.I.C. van Heeswijk

Effect op de begroting

☒Ja ☐Nee

Onderwerp
Tweede tussentijdse rapportage 2025

Voorstel
1. De tweede tussentijdse rapportage 2025 (2e turap 2025) vast te stellen.
2. Het resultaat van 2025 van € 12,1 miljoen toe te voegen aan de algemene reserve, en het resterende resultaat van € 3,6 miljoen van 2026 te onttrekken aan de algemene reserve.
3. De herijkte notitie reserves en voorzieningen 2025 vast te stellen.
4. Een bestemmingsreserve ‘organisatieontwikkeling’ te vormen.
5. De begrotingswijziging behorend bij de 2e turap 2025, inclusief de investeringskredieten, vast te stellen: nummer 20 voor de jaarschijf 2025 en nummer 4 voor 2026.
6. De budgetoverhevelingen vast te stellen, inclusief de bijbehorende begrotingswijziging 21 (jaarschijf 2025) en begrotingswijziging 5 (jaarschijf 2026), ter hoogte van in totaal € 11,6 miljoen.

Inleiding
In lijn met de financiële verordening van de gemeente Maashorst informeert het college de gemeenteraad met deze 2e turap over de uitvoering van de begroting 2025 tot en met augustus. Daarnaast biedt de rapportage een geactualiseerd meerjarig financieel beeld voor de periode 2026–2029, ten opzichte van de eerder vastgestelde begroting 2026.
Om de raad effectief en overzichtelijk mee te nemen in de belangrijkste ontwikkelingen, is in de rapportage een beknopte ‘Samenvatting 2e tussentijdse rapportage’ opgenomen. Hierin worden de kernpunten uit de beleids- en financiële voortgang samengevat.

De rapportage bevat:

- de voortgang van het beleid en de uitvoering (inhoudelijke rapportage);
- een meerjarig bestedings- en dekkingsplan, inclusief een herijking van het meerjarig financieel beeld;
- een overzicht van de financiële afwijkingen per programma;
- voorstellen voor begrotingswijzigingen, budgetoverhevelingen en mutaties van reserves en voorzieningen, inclusief het vormen van een nieuwe reserve 'organisatieontwikkeling';
- een voorstel om het begrotingsresultaat van de 2e turap over 2025 toe te voegen aan de algemene reserve.

Beoogd effect

Met deze tweede tussentijdse rapportage wordt de gemeenteraad geïnformeerd over de beleidsinhoudelijke realisatie van de programmabegroting 2025, over eventuele financiële afwijkingen van budgetten, budgetoverhevelingen, de herijking van reserves en de verwerking van de septembercirculaire. De rapportage ondersteunt de raad in het vervullen van zijn kaderstellende en controlerende rol.

Argumenten

1.1 De 2e turap geeft inzicht in de uitvoering en de financiële voortgang in 2025.

De 2e turap 2025 geeft inzicht in de uitvoering van het beleid en de financiële stand van zaken in 2025. Het totale resultaat is € 12,1 miljoen positief. Dit komt vooral door een hogere algemene uitkering (€ 9 miljoen) en voordelige bijstellingen binnen de programma's (€ 3,1 miljoen). Een nadere analyse van deze voordelen vindt u in de financiële paragraaf van dit voorstel.

1.2 De actualisatie van het meerjarig financieel beeld 2026–2029 is opgenomen in de 2e turap.

De actualisatie van het meerjarig financieel beeld staat in het hoofdstuk 'Financiële voortgangsrapportage'. Hierin is het geactualiseerde bestedings- en dekkingsplan voor 2026–2029 opgenomen, inclusief de effecten van de mei- en septembercirculaire 2025.
Door deze actualisatie zijn de begrotingssaldi ten opzichte van de programmabegroting 2026 neerwaarts bijgesteld:

- € 3,9 miljoen in 2026
- € 2,0 miljoen in 2027
- € 1,7 miljoen in 2028
- € 1,6 miljoen in 2029

Deze bijstellingen betekenen een verslechtering van het meerjarig saldo. Voor 2029 blijft een positief saldo van € 0,5 miljoen over. In de eerdere begroting werd uitgegaan van € 2,1 miljoen. Deze ontwikkeling benadrukt het belang van een zorgvuldig financieel beleid, gericht op het beheersen van structurele uitgaven en het borgen van een gezonde financiële toekomst. Een nadere analyse van deze negatieve ontwikkeling vindt u in de financiële paragraaf van dit voorstel.

1.3 De 2e turap maakt onderdeel uit van de planning- en controlcyclus.

Met deze rapportage legt het college verantwoording af aan de gemeenteraad over de uitvoering van het beleid en de financiële voortgang in 2025. De raad wordt hiermee in staat gesteld zijn kaderstellende en controlerende rol goed uit te oefenen.

2.1 Het college stelt voor om het saldo 2025 toe te voegen en het saldo 2026 te onttrekken aan de algemene reserve. Van de begroting van de jaren vanaf 2027 neemt de raad kennis bij de behandeling van de begroting 2026.
De raad heeft op voorstel van het college de bevoegdheid (budgetrecht) om het begrotingsresultaat van de 2e turap toe te voegen aan dan wel te onttrekken uit de algemene reserve.

3.1 / 4.1 De notitie reserves en voorzieningen wordt jaarlijks herijkt in de 2e turap.
Volgens de financiële verordening van de gemeente Maashorst wordt de notitie reserves en voorzieningen jaarlijks geactualiseerd in de 2e turap. Het college beoordeelt of nieuwe of bestaande reserves en voorzieningen nodig zijn, of deze aansluiten bij het doel en of het gereserveerde bedrag passend is. De raad wordt voorgesteld om deze geactualiseerde notitie, inclusief de vorming van een nieuwe bestemmingsreserve vast te stellen. Zo worden de beschikbare middelen doelgericht, transparant en volgens het actuele beleid ingezet.
De voorgestelde wijzigingen zijn:

- Bestemmingsreserve Groen (nr. 102014): de naam wordt gewijzigd in 'Landschap', zodat deze beter aansluit bij de bredere inzet voor landschappelijke kwaliteit, groenbeheer en natuurontwikkeling.
- Voorziening Bestemmingsplanprocedure Zeelandsedijk (nr. 8101001): deze voorziening kan worden opgeheven, omdat het plan onherroepelijk is en de vaststellingsovereenkomst is afgerond.
- Vorming van een nieuwe bestemmingreserve 'organisatieontwikkeling' (nr. 102020). Zie voor een toelichting 2e turap, onderdeel 'financiële voortgangsrapportage' (programma 10: financiële afwijkingen) en bijlage: notitie reserves en voorzieningen.

5.1 De gemeenteraad heeft het budgetrecht en stelt de financiële mutaties uit de tussentijdse rapportage vast via een begrotingswijziging.
De 2e turap bevat mutaties die leiden tot begrotingswijzigingen buiten het mandaat van het college. Deze worden daarom via een afzonderlijk raadsbesluit aan de raad voorgelegd. In de bijlagen zijn de voorgestelde begrotingswijzigingen opgenomen. Een toelichting op de financiële afwijkingen groter dan € 100.000 is opgenomen in het hoofdstuk Financiële voortgangsrapportage van de 2e turap 2025.

6.1 Het college stelt de raad voor om in totaal €11,6 miljoen over te hevelen naar de bestemmingsreserve bestemde budgetten (nr. 102010).
In lijn met de financiële verordening van de gemeente Maashorst maakt het overhevelen van budgetten voortaan standaard deel uit van de tweede tussentijdse rapportage.
Voor 2025 wordt €11,3 miljoen overgeheveld in overeenstemming met de financiële verordening, waarvan €9,4 miljoen afkomstig is van derden, zoals het Rijk (specifieke uitkeringen).
Daarnaast stelt het college voor om aanvullend € 283.000 over te hevelen, ondanks dat deze bedragen niet volledig voldoen aan de criteria uit de financiële verordening. De raad kan op grond van haar budgetrecht gemotiveerd afwijken van de financiële verordening en instemmen met toevoeging aan de bestemmingsreserve *bestemde budgetten*. Het betreft de volgende posten:

- Sport en Spel Reek: €131.000
- Realisatie evenemententerrein: €152.000

Voor beide posten zijn al verplichtingen aangegaan met externe partijen, zoals gunningen en overeenkomsten.
Daarnaast hebben de vakafdelingen voor €787.000 aan voorstellen ingediend die niet voldoen aan de kaders van de financiële verordening. Hoewel de argumentatie van de vakafdelingen begrijpelijk is, heeft het college deze voorstellen niet overgenomen. Dit is enerzijds omdat ze buiten de kaders vallen en

anderzijds omdat in 2026 opnieuw budget beschikbaar komt op de betreffende taakvelden. Mocht in de loop van 2026 blijken dat deze budgetten niet toereikend zijn, dan is er de mogelijkheid – met name bij de 1e en 2e turap – om te verzoeken om extra budget. Niet uitgesloten is dat een deel van dit bedrag alsnog in 2025 doelmatig wordt besteed. De aan het einde van het jaar resterende budgetten vallen met de jaarrekening 2025 vrij in het jaarresultaat.

Een volledig overzicht en de onderbouwing staan in het hoofdstuk 'Budgetoverhevelingen 2025–2026' van de 2e turap.

Kanttekeningen

1.1 Structurele tekorten in de meerjarenraming 2026-2028 blijven een aandachtspunt.

De tekorten in de meerjarenbegroting blijven een belangrijk aandachtspunt. De gemeente stuurt hierop via het project 'Sluitend maken van de meerjarenbegroting 2026–2029', waarbij de watervalmethode het uitgangspunt is. Voor het sociaal domein is het programma 'Verbinden en Versterken' gestart. Dit programma werkt toe naar een toekomstbestendig sociaal domein in 2030. Het doel is om inwoners zoveel mogelijk zelf, of samen met hun netwerk, hun zorg- of hulpvraag te laten oplossen, ondersteund door een sterk vangnet van voorzieningen.
Belangrijke doelen zijn:

- beter aansluiten bij wat inwoners nodig hebben;
- meer integraal en volgens de bedoeling werken;
- betere grip op de kosten;
- en het versterken van de sociale basis.

Beide trajecten worden in 2025/2026 verder uitgewerkt, waarbij eventuele financiële gevolgen mogelijk al kunnen worden meegenomen met de kadernota 2027.

1.3 Tijdstip van besluitvorming over de begroting 2026 en de 2e turap 2025.

Het meerjarig financieel beeld in de 2e turap 2025 wijkt duidelijk af van dat in de programmabegroting 2026. Dit verschil kan vragen oproepen bij de raad, omdat de behandeling van beide documenten kort na elkaar plaatsvindt (ongeveer één maand).
De programmabegroting 2026 is gebaseerd op informatie tot en met juni, terwijl de 2e turap cijfers bevat tot en met augustus/september. In de tussenliggende maanden kunnen zich ontwikkelingen voordoen met financiële gevolgen. Daarom wordt onderzocht of het mogelijk is om de begroting en de tussentijdse rapportages actueler aan te bieden. Daarbij wordt ook gekeken naar de inhoudelijke en procedurele gevolgen, en de mogelijkheden om het besluitvormingstraject te verkorten.
Om de raad nu al beter inzicht te geven in het meest actuele financiële beeld, wordt de 2e turap 2025 direct na behandeling in het college aangeboden aan de raad. Zo beschikt de raad bij de behandeling van de begroting 2026 over de meest recente cijfers. Dit ondersteunt het maken van goed onderbouwde keuzes tijdens de raadsbehandeling.

Financiën

In deze 2e turap wordt voor 2025 een positief begrotingssaldo van € 12,1 miljoen verwacht. Dit resultaat is het gevolg van een combinatie van bijstellingen in de programma's, genomen raadsbesluiten en een hogere algemene uitkering. Onderstaand overzicht laat zien hoe het begrotingssaldo zich ontwikkelt in de periode 2025–2029:

Begrotingssaldo (N=nadeel/ V=voordeel)						
(bedragen x € 1.000)	Saldi inves-teringen	2025	2026	2027	2028	2029
Saldo na kadernota / programmabegroting 2026 (structureel)		**0 N**	**2.068 N**	**718 V**	**388 N**	**2.116 V**
1. Invulling voorstellen ten laste van €500.000 (A)***1**		50 N	355 N	258 N	35 N	205 V
2. Genomen raadsbesluiten na kadernota / programmabegroting 2026 (B)		2 N	62 N	57 N	51 N	51 N
3. Totaal afwijkingen 2e turap 2025 (C)	1.017 N	3.114 V	6.185 N	2.035 N	1.442 N	1.262 N
4. Algemene uitkering (structureel) (D)		8.994 V	2.655 V	303 V	201 N	506 N
Begrotingssaldo na 2e turap 2025 (A+B+C+D)	**1.017 N**	**12.056 V**	**6.015 N**	**1.329 N**	**2.117 N**	**502 V**
Mutaties ten opzichte van de programmabegroting 2026		*12.056 V*	*3.947 N*	*2.047 N*	*1.729 N*	*1.614 N*
Reeds ten laste van de algemene reserve gebracht ***1**			2.458 V			
Ten gunste van de algemene reserve (voorstel 2e turap 2025)		12.056 N				
Ten laste van de algemene reserve (voorstel 2e turap 2025)			3.557 V			
Totale mutatie van de algemene reserve	0 N	12.056 N	6.015 V	0 N	0 N	0 N
Totaal begrotingssaldo na 2e tussentijdse rapportage 2025		**0 N**	**0 N**	**1.329 N**	**2.117 N**	**502 V**

***1**. conform raadsvoorstel programmabegroting 2026 en 1e begrotingswijziging 2026 (Z 15610-2025)*

<u>Afwijkingen 2e turap 2025 (exclusief algemene reserve) € 3,1 miljoen</u>

De grootste voordelige afwijkingen in 2025 komen uit:

- Programma 2 – Verkeer en vervoer: € 1,1 miljoen
- Programma 5 – Sport, cultuur en natuur: € 1,2 miljoen
- Programma 10 – Bedrijfsvoering en inkomsten: € 1,2 miljoen

Deze voordelen zijn vooral het gevolg van investeringen die zijn verschoven in de tijd. Hierdoor vallen de rente- en afschrijvingslasten lager uit (programma's 2 en 5), en ontstaan er voordelen binnen het treasurybeheer (programma 10), bijvoorbeeld doordat er geen nieuwe leningen hoefden te worden aangetrokken. Ook zijn binnen deze programma's activiteiten doorgeschoven naar latere jaren op basis van geactualiseerde uitvoeringsplannen. Een nadere financiële onderbouwing is opgenomen in het hoofdstuk 'Financiële afwijkingen per programma'.

<u>Algemene uitkering 2025 € 9,0 miljoen</u>

De algemene uitkering valt in 2025 circa € 9,0 miljoen hoger uit dan verwacht. Een deel hiervan is eerder toegelicht in de raadsinformatiebrief over de meicirculaire 2025, waarin een voordeel van € 4,7 miljoen is gemeld.

De septembercirculaire levert aanvullende inkomsten op, waaronder:

- € 2,38 miljoen aan incidentele jeugdzorgcompensatie (voor 2023–2024);
- € 197.000 voor de organisatie van de Tweede Kamerverkiezingen;
- € 175.000 via de integratie-uitkering Participatie;
- Een hogere uitkering door bijstelling van het gemeentefonds (accres): € 704.000 in 2024 en € 762.000 in 2025.

Voorstel toevoeging van het begrotingssaldo aan de algemene reserve

Het positieve saldo van 2025 wordt toegevoegd aan de algemene reserve, waarmee het weerstandsvermogen verder toeneemt. Tegelijkertijd blijft de structurele opgave vanaf 2026 groot. Blijvende zorgvuldige raming, beheersing van structurele uitgaven en voortzetting van het project ‘Sluitend maken meerjarenbegroting 2026–2029’ zijn cruciaal om het financiële evenwicht te behouden.

Vanaf 2026 verandert het beeld

Vanaf 2026 verslechtert het structurele beeld. De zogenoemde ravijnjaren brengen aanzienlijke tekorten met zich mee. Deze verslechtering wordt vooral veroorzaakt door:

- een structurele stijging van de zorgkosten (circa € 2,1 miljoen in 2026, aflopend naar € 1,8 miljoen in 2029);
- het doorschuiven van middelen uit 2025 naar 2026, waaronder € 1,2 miljoen binnen het sociaal domein en € 0,4 miljoen voor de Omgevingswet. Deze verschuiving leidt tot een voordeel in 2025.

Duurzame ontwikkeling

Participatie

De 2e turap 2025 is tot stand gekomen op basis van bijdragen van de vakafdelingen en financiële adviseurs. De rapportage is afgestemd binnen de organisatie en door het college vastgesteld.

Communicatie

Zie paragraaf Vervolg.

Vervolg

Na vaststelling in de raad zal de 2e turap 2025 worden aangeboden aan de provincie Noord-Brabant als financieel toezichthouder en zal de begrotingswijziging verwerkt worden.

Bijlagen die onderdeel uitmaken van het besluit

1. Tweede tussentijdse rapportage 2025
2. Notitie reserves en voorzieningen 2025
3. Overzicht uitvoeringsprogramma 2025
4. Begrotingswijzigingen 2e turap 2025

Bijlagen ter informatie

1. nvt

Maashorst, 4 november 2025

Burgemeester en wethouders van gemeente Maashorst,

de secretaris,	de burgemeester,
J.A.G.M. van Aaken	J.A. van der Pas